

**Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIC-616/17-C

Název	Základní škola a Mateřská škola Lnáře
Sídlo	387 42 Lnáře 158
E-mail	zslnare@blatna.net
IČ	71006265
Identifikátor	650041836
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jitka Venclová
Zřizovatel	Obec Lnáře
Místo inspekční činnosti	387 42 Lnáře 158 a 195
Termín inspekční činnosti	3. 10. 2017 – 6. 10. 2017

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. a), b) a c) zákona č. 561/2004 Sb. Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou, mateřskou školou a školní družinou, zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů pro základní, předškolní a zájmové vzdělávání a jejich souladu s právními předpisy a s rámcovými vzdělávacími programy. Získávání informací o vzdělávání dětí a žáků v oblasti společného vzdělávání (se zaměřením na práci asistentů pedagoga a na další podpůrná opatření). Získávání informací

o dopadech posledního povinného ročníku mateřské školy na její fungování, organizační a personální zajištění a výchovně-vzdělávací činnosti.

Charakteristika

Základní škola a Mateřská škola Lnáře (dále škola) vykonává činnost základní školy, základní školy speciální, školní družiny, mateřské školy, školní jídelny a školní jídelny-výdejny. V době konání inspekční činnosti navštěvovalo málotřídní základní školu (dále ZŠ) s 1. stupněm 43 žáků (kapacita 75) v pěti ročnících a ve třech třídách (3. ročník, sloučený 1. a 2. ročník, 4. a 5. ročník). Jeden žák se vzdělává podle Rámcového vzdělávacího programu ZŠ speciální, tři žáci plní povinnou školní docházku v zahraničí. Zájmové vzdělávání se uskutečňuje ve dvou odděleních školní družiny (celkem 40 účastníků) a zcela uspokojuje všechny zájemce (kapacita 60). Mateřská škola (dále MŠ), která je umístěna v objektu budovy Zemědělského družstva Lnáře, poskytuje vzdělávání v jedné heterogenní třídě s počtem 28 dětí (zřizovatelem byla udělena výjimka z nejvyššího počtu dětí ve třídě, kapacita 32). Čtvrtinu žáků tvoří dojíždějící žáci z okolních obcí. Rodinné prostředí, zkušenosti a přístup pedagogů vytváří velmi dobré zázemí pro vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Bezbariérový přístup je umožněn v přízemí ZŠ a v nově zrekonstruovaném vstupu do MŠ.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Koncepční záměry ředitelky školy jsou uvedeny ve školních vzdělávacích programech, jsou projednávány a vyhodnocovány na jednáních pedagogické rady a dalších poradách. V samostatném dokumentu sice zpracovány nejsou, ale hlavní záměry, tj. zkvalitňování podmínek a průběhu vzdělávání všech součástí školy, se daří v praxi naplňovat.

Oblast řízení odpovídá velikosti školy. Kompetence řízení MŠ ředitelka delegovala v plném rozsahu na vedoucí učitelku, která je plně zodpovědná, i když nemá sníženou přímou pedagogickou činnost. Kontrolní činností a dobrou vzájemnou komunikací v malém kolektivu se daří včas odhalovat a řešit případná rizika. Hospitační činnost poskytuje vyučujícím potřebnou zpětnou vazbu, závěry z ní směřují ke zlepšení kvality vzdělávání. Svou poradní a hodnotící funkci plní jednání pedagogické rady, kterých se účastní všechny pedagogické pracovnice. Škola vede požadovanou dokumentaci v souladu s legislativou, dílčí úpravy byly provedeny v průběhu inspekční činnosti. Rezervy jsou ve zpracování výroční zprávy. Přístup ředitelky školy a vedoucí učitelky přispívá k vytvoření pozitivní pracovní atmosféry všech součástí školy.

V ZŠ působí 4 učitelky (včetně ředitelky školy), z nichž jsou 3 kvalifikované, další pouze pro výuku anglického jazyka. Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami probíhá efektivní součinnost se dvěma asistentkami pedagoga (s odpovídajícím vzděláním). Zájmové vzdělávání zajišťují 2 vychovatelky školní družiny, jedna z nich zároveň vykonává činnost školní asistentky. Vzhledem k organizaci v málotřídní škole jsou sice některé hodiny vyučovány nekvalifikovaně, ale tato skutečnost neměla vliv na kvalitu průběhu a výsledků vzdělávání. V MŠ zajišťují vzdělávání 2 kvalifikované učitelky. Další vzdělávání je realizováno podle plánu a potřeb školy. Bylo zaměřeno zejména na oblasti společného vzdělávání, inovativních vzdělávacích metod a forem práce a na používání moderních technologií ve výuce. Poznatky ze vzdělávání jsou přenášeny do pedagogické praxe.

Organizace vzdělávání je v souladu s ustanoveními školského zákona a příslušných prováděcích předpisů a zohledňuje místní podmínky. Škola má ve svých dokumentech

zapracována bezpečnostní rizika, dětem a žákům poskytuje nezbytné informace k zajištění bezpečnosti při vzdělávání a při souvisejících činnostech. Nastavený systém je funkční. Bezpečnostní riziko však představuje nerovný podklad podlahy zakryté zvlněným kobercem ve třídě MŠ, v níž probíhají pohybové hry dětí, a rovněž poškozený přístupový chodník k budově ZŠ. Škola se snaží vést děti a žáky ke zdravému životnímu stylu, např. zajištěním celodenního pitného režimu či zapojením do projektu Ovoce a zelenina do škol. V zařazování ovoce do jídelníčku ve vlastní školní jídelně jsou ještě rezervy.

Děti a žáci se vzdělávají v čistém a esteticky velmi podnětném prostředí. Starší budova ZŠ (v letošním školním roce oslaví škola 120 let od založení) má sice limitované prostorové možnosti, třídy jsou však prostorné, zařízení je obnovováno a učební pomůcky doplňovány. Odpovídající vybavení má počítačová učebna, využívána je interaktivní tabule. Prostorové podmínky však neumožňují potřebné zázemí pro pedagogy, žádoucí je rekonstrukce žákovských toalet. Školní družina poskytuje vzdělávání ve dvou menších samostatných učebnách, k dispozici je i keramická dílna. Tělovýchovné činnosti probíhají v upravené bývalé učebně s nejzákladnějším vybavením, jež vyhovuje pouze vzhledem k nízkému počtu žáků. Využívána jsou dvě místní hřiště. Prostory MŠ odpovídají počtu dětí, jsou funkčně zařízeny, umožňují realizaci různých aktivit dětí. Materiálními podmínkami vzdělávání věnuje vedení školy za výrazné podpory zřizovatele systematickou pozornost.

V hlavní činnosti hospodaří škola s vyrovnaným hospodářským výsledkem, její doplňková činnost, v níž poskytuje stravování cizím strávníkům, je mírně zisková. Většina výdajů na vzdělávání je hrazena z dotací poskytnutých z MŠMT na přímé výdaje na vzdělávání a rozvojové programy a z provozního příspěvku od zřizovatele. Tyto zdroje jsou doplněny příjmy za stravování a pronájem tělocvičny a úplatou za předškolní vzdělávání. Finanční podporu škole poskytuje nepřímo také sdružení rodičů. Finanční zdroje jsou dostačující a umožňují škole realizovat školní vzdělávací programy (dále ŠVP).

Hodnocení průběhu vzdělávání

V průběhu vzdělávání a při přijímání dětí a žáků ke vzdělávání postupuje ředitelka školy ve spolupráci s vedoucí učitelkou podle platných zákonných ustanovení a v souladu s principem rovného přístupu. Stanovená kritéria pro přijímání dětí jsou dodržována.

ŠVP pro předškolní vzdělávání s názvem „Putujeme s krtkem“ je svým obsahem prioritně orientován na oblast environmentální výchovy. Jeho součástí jsou další projekty, které posilují spoluúčast rodičů a doplňují vzdělávací nabídku. Dokument je průběžně aktualizovaný v návaznosti na specifické podmínky a potřeby MŠ i s ohledem na legislativní změny.

Hospitace potvrdily, že předškolní vzdělávání probíhá na základě promyšlené vzdělávací nabídky. Sledované vzdělávací činnosti směřovaly k postupnému dosahování klíčových kompetencí důležitých pro další vzdělávání dětí. Integrované bloky byly obohacovány o další vzdělávací akce, např. divadelní představení, tematicky zaměřené výlety, karnevaly i sportovní akce. Učitelky vytvářely klidným a partnerským působením příznivé klima a pozitivní komunikační zázemí. Uspořádání dne umožňovalo proměnlivé zařazování vzdělávacích činností dle potřeb dětí. V průběhu celého dne byly spontánní a řízené činnosti zařazovány ve vyváženém poměru. Každodenní kontakt s přírodou při pobytu venku dětem usnadňuje učení a přispívá k celkovému rozvoji jejich osobnosti. Hodnocení a vzájemné hodnocení nebylo vždy využíváno efektivně.

ŠVP pro základní vzdělávání s názvem „Podejme si ruce“ byl aktualizován v souladu s legislativními změnami. Hospitovaný průběh vzdělávání mj. potvrdil, že je naplňován

jeden z hlavních záměrů, tj. vytváření pozitivní atmosféry při vzdělávání a podpora vzájemné pomoci.

Při sledované výuce všech ročníků byl uplatňován respektující přístup k žákům. Ti byli vhodně průběžně motivováni k zapojování do výuky, dodržovali nastavená pravidla, plnili se vstřícností zadané úkoly a nebáli se komunikovat. Dařilo se velmi dobře organizačně zvládnout výuku ve třídách se sloučenými ročníky, a to v úzké spolupráci s asistentkami pedagoga. Učivo bylo předkládáno srozumitelně, ve většině hodin byl dostatek prostoru na procvičování a upevňování učiva. Při získávání nových poznatků byl kladen důraz na propojení učiva s reálnými situacemi a mezipředmětové vazby. Ve výuce byly vhodně uplatňovány učební pomůcky a využívány relaxační koutky tříd. Rezervy jsou v ukončování hodin, kdy učitelky v rozdílné míře shrnuly průběh hodiny a provedly zhodnocení práce, nevyskytovalo se vzájemné hodnocení ani sebehodnocení žáků. Příkladně bylo využito efektivních forem a metod práce při výuce anglického jazyka, kdy byl velmi zdařile vytvářen prostor pro převažující mluvní projev žáků, zřetelná byla výrazná aktivita a zájem všech žáků, včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Vzdělávací nabídku rozšiřuje činnost školní družiny, její vzdělávací program odpovídá po drobné úpravě legislativním požadavkům. Při sledovaných činnostech byly zařazovány hry na rozvoj paměti, postřehu i komunikačních dovedností, podporováno je zdravé sebevědomí. Pozitivní motivace a pochvala napomáhaly k dodržování nastavených pravidel. Nabízené aktivity podporovaly vytváření pozitivních vzájemných vztahů. Zájmové vzdělávání poskytuje v rámci své činnosti pestrou nabídku kroužků.

Ke zkvalitnění a doplnění vzdělávacího obsahu ŠVP přispívají školní projekty, kulturní, sportovní a vzdělávací aktivity, zajištěna je výuka plavání. Na rozvoji čtenářské gramotnosti se významně podílí činnost žákovské knihovny, vydávání školních novin z příspěvků žáků a úzká spolupráce s místní knihovnou. Škola podporuje environmentální vzdělávání, žáci se účastní sběrových akcí, mj. jsou vedeni k třídění odpadu.

Hospitační činnost prokázala funkčnost poradenského systému školy. Ředitelka školy klade důraz na informovanost učitelek a asistentek, což umožňuje připravit odpovídající podmínky i řešit neodkladně případné problémy v průběhu vzdělávání. V průběhu výuky úzce spolupracovaly asistentky pedagoga s učitelkami, při přípravě si poskytují vzájemně zpětnou vazbu a přizpůsobují žákům vzdělávací nabídku. Ředitelka shromažďuje informace o speciálních učebnicích a kompenzačních pomůckách, dle doporučení školského poradenského zařízení je postupně pořizuje.

Sledovaný průběh předškolního, základního a zájmového vzdělávání potvrdil, že je vzdělávání uskutečňováno v souladu s cíli a strategiemi obsaženými v ŠVP.

Hodnocení výsledků vzdělávání

V souladu s cíli školy v environmentální oblasti jsou dětem v MŠ poskytovány příležitosti k dosažení znalostí, dovedností, postojů a návyků k ochraně životního prostředí. Vybavenost dětí v prosociálních dovednostech dosahuje pozitivních výsledků. Děti prokazovaly, že mají velmi dobře osvojena pravidla soužití. Mimořádná pozornost je věnována podpoře tvořivosti dětí (např. práce s hlinou), která je také patrná z výborných výsledků ve výtvarných soutěžích. Děti získávají elementární poznatky o světě přírody a lidech bezprostředně a v přímé návaznosti na prostředí, ve kterém žijí. Zdravý životní styl je podporován prostřednictvím pohybových aktivit.

Všestranný osobnostní a individuální rozvoj dětí učitelky průběžně sledují a zaznamenávají příkladně do osobních portfolií dětí s grafomotorickými, pracovními i výtvarnými pracemi. Pozitivem je využívání moderní komplexní pomůcky pro diagnostiku a rozvoj dětí. (Klokanův kufr). Na základě pedagogické diagnostiky škola vypracovala za účelem kompenzace mírných potíží ve vzdělávání některých dětí plán pedagogické podpory 1. stupně. Těmto dětem věnují učitelky zvýšenou podporu a realizují vhodná opatření. Škola podporuje rodiče v oblasti domácí přípravy a zajišťuje jim zpětnou vazbu i emoční podporu. Účinnou prevenci učitelky poskytují v oblasti logopedické péče. Děti v povinném posledním ročníku pracují individuálně na rozvoji smyslového vnímání, předmatematických a předčtenářských dovedností. Přechodu na vyšší stupeň vzdělávání napomáhá seznamování s prostředím ZŠ a pravidelné společné aktivity. Většina dětí pokračuje ve vzdělávání ve stejné škole, a proto jsou snáze sledovány i jejich další vzdělávací pokroky.

Škola průběžně zjišťuje vzdělávací výsledky žáků především vlastními evaluačními nástroji (ústní zkoušení, testy, písemné práce), uplatňuje systém pravidel pro hodnocení, který je součástí školního řádu. Na pedagogických radách projednává individuální i skupinové výsledky. Externí testování žáků 5. ročníku prokázalo velmi dobrou úroveň vzdělávání, zejména v anglickém jazyce. Systematická péče o žáky ohrožené školním neúspěchem se odráží ve výsledcích žáků, v uzavřeném školním roce nebyl ve škole žádný neprospívající žák, nevyskytly se neomluvené hodiny ani výchovná opatření k posílení kázně. Škola motivuje žáky k dosahování dobrých výsledků, podporuje jejich účast ve školních aktivitách a v soutěžích. Práce žáků přispívají k esteticky vkusné výzdobě školy.

Ve výsledcích vzdělávání se pozitivně odráží funkční služby školního poradenství, jež zajišťuje ředitelka a zároveň výchovná poradkyně společně s metodičkou prevence. Zpracovaný program poskytování poradenských služeb včetně preventivního programu a strategie proti šikaně a předcházení školní neúspěšnosti je konkrétně naplňován. Ředitelka školy jej koordinuje a průběžně vyhodnocuje poskytování podpůrných opatření. Na základě doporučení školského poradenského zařízení škola realizuje podpůrná opatření pro žáky ve stupni podpory 2 až 4. Čtyři žáci ZŠ se aktuálně vzdělávají podle individuálních vzdělávacích plánů za pomoci asistentek pedagoga, jež poskytují odpovídající podporu i ostatním žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Vzdělávání žáka podle RVP ZŠ speciální je zajištěno a je v souladu s učebním plánem i potřebami žáka.

Vyhodnocováním rizik, uplatňováním preventivního programu, dobrou znalostí dětí a žáků a především jejich zapojováním do pestrých školních aktivit (kroužky školní družiny, kulturní a sportovní akce apod.) se škole daří předcházet rizikovým jevům a projevům nežádoucího chování. V žácích a dětech je posilováno sociální citění prostřednictvím zapojování do veřejně prospěšných sbírek.

O činnosti a výsledcích vzdělávání škola prokazatelně informuje zákonné zástupce. Webové stránky školy však vyžadují průběžné aktualizace. V MŠ je využíván zejména každodenní osobní kontakt s rodiči dětí. V materiální oblasti je velmi přínosná spolupráce se zřizovatelem, který je vstřícný k potřebám školy. Úzké kontakty jsou vytvořeny se ZŠ v Blatné, kam žáci přechází na další stupeň vzdělávání. Funkční je součinnost s poradenskými zařízeními. Spolupráce s místními organizacemi a institucemi (např. knihovnou) rozšiřuje vzdělávací nabídku a napomáhá k vytváření užšího vztahu k místu vzdělávání. K prezentaci prací dětí a žáků jsou využívány nejen prostory školy, ale i spolupráce s Tvrzí Lnáře a Centrem kultury a vzdělávání v Blatné. Škola se podílí na společenském dění v obci (školní akademie, maškarní ples, akce k svátkům apod.). Celkově odpovídají výsledky vzdělávání očekávaným výstupům dle vzdělávacích programů.

Závěry

Hodnocení vývoje

- vzrůstající počet dětí a žáků
- systematické zkvalitňování materiálních podmínek pro vzdělávání za výrazné podpory zřizovatele – zateplení budovy, výměna oken, rozšíření pomůcek pro výuku (např. interaktivní tabule), nový nábytek, pořízení nových herních prvků na školní zahradě
- vybudování bezbariérového vchodu do MŠ a zabezpečení budovy
- zkvalitnění výuky anglického jazyka
- úspěšné začleňování dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Silné stránky

- velmi dobrá spolupráce v pedagogickém týmu školy a respektující přístup k dětem a žákům se pozitivně odráží v celkovém školním klimatu a kvalitě poskytovaného vzdělávání
- příkladné využívání širokého spektra výchovně-vzdělávacích strategií ve výuce anglického jazyka má pozitivní dopad na zájem žáků a kvalitní výsledky vzdělávání
- efektivní systém pedagogické diagnostiky dětí zvyšuje kvalitu poskytovaného vzdělávání
- škola významně přispívá individuální logopedickou péčí k rozvoji jazykové vybavenosti dětí

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- potenciální bezpečnostní rizika – přístupový chodník k ZŠ, nerovný povrch podlahy ve třídě MŠ

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- účinně využívat hodnocení a sebehodnocení dětí a žáků jako zpětné vazby při vzdělávání
- zpracovat koncepční záměry školy v širším časovém horizontu a zkvalitnit výpovědní hodnotu výroční zprávy
- zkvalitnit prezentaci školy na webových stránkách školy včetně zajištění pravidelných aktualizací
- odstranit potenciální bezpečnostní rizika – rekonstrukce přístupového chodníku v ZŠ, úprava nerovné podlahy ve třídě MŠ
- rekonstruovat toalety v ZŠ

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace ze dne 2. 10. 2002, účinná od 1. 1. 2003 včetně 5 dodatků
2. Jmenování do funkce ředitelky Základní školy Lnáře s účinností od 15. 7. 2003 vydané starostkou obce Lnáře dne 14. 7. 2003
3. Potvrzení ve funkci ředitelky školy z 28. 6. 2012 vydané starostkou obce Lnáře
4. Osvědčení o kvalifikačním studiu pro ředitele škol a školských zařízení vystavené NIDV dne 15. 4. 2011

5. Rozhodnutí MŠMT ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení s účinností od 1. 1. 2017 ze dne 30. 12. 2016, čj. MSMT-35677/2016-3
6. Výjimka z počtu dětí ve třídě MŠ pro školní rok 2017/2018 ze dne 23. 5. 2017
7. Správní rozhodnutí ředitelky školy
8. ŠVP pro základní vzdělávání s názvem „Podejme si ruce“, platný od 1. 9. 2016 včetně dodatků
9. ŠVP pro předškolní vzdělávání s názvem „Putování s krtkem“, platný od 1. 9. 2017
10. ŠVP pro zájmové vzdělávání s názvem „Podejme si ruce“, platný od 1. 9. 2016
11. Školní řád ZŠ s účinností od 1. 9. 2017
12. Školní řád MŠ s účinností od 1. 9. 2017
13. Vnitřní řád ŠD s účinností od 1. 9. 2017
14. Organizační řád a provozní řády
15. Rozvrh hodin pro školní rok 2017/2018
16. Organizace školního roku 2017/2018
17. Zápisy z jednání školské rady
18. Plány kontrolní a hospitační činnosti, hospitační záznamy
19. Zápisy z jednání pedagogické rady
20. Třídní knihy ZŠ (školní roky 2016/2017, 2017/2018), MŠ školní rok 2017/2018
21. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na období 2016/2017, 2017/2018
22. Výroční zpráva o činnosti školy (školní roky 2015/2016, 2016/2017)
23. Program poradenských služeb ve škole
24. Dokumentace výchovného poradenství
25. Další dokumentace zájmového vzdělávání
26. Školní matrika v elektronické a listinné podobě
27. Rozvrh pracovní doby pedagogických zaměstnanců pro školní rok 2017/2018
28. Třídní vzdělávací program ve školním roce 2017/2018
29. Portfolia předškolních dětí
30. Personální dokumentace pedagogických pracovníků včetně dokladů o vzdělání
31. Dokumentace školy vztahující se k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví
32. Dokumentace ke školnímu stravování
33. Ekonomická dokumentace školy za roky 2015 a 2016

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy / školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihočeský inspektorát, Dukelská 23, 370 01 České Budějovice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.c@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční

zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Hana Bezděková, školní inspektorka v. r.

Mgr. Zdeňka Dufková, školní inspektorka v. r.

Bc. Jiřina Svobodová, kontrolní pracovnice v. r.

V Českých Budějovicích dne 26. 10. 2017

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Jitka Venclová, ředitelka školy

Ve Lnářích dne 30. 10. 2017 v. r.